

לא נזוו מכאן!

(המשך מעמוד 17)

חורשים הגיעו החלוצים אל נמל-התעופה בלוד, אך במעמד של תירום בלבד. הם נמנו רק על שתי משפחות: פרלמוטר ולמב. בקיבוצים שונים, אליהם פנו בבקשה להתקבל כעובדים, ולו אף זמניים, נתקלו בסירוב. גם אולפן לעברית קשה היה להם למצוא. עד שהגיעו לנתניה, לאולפן עקיבא. ולהפתעתם נתקבלו שם ברצון.

החלוצים למדו עברית במשך ארבעה חודשי-שישה, והשובע ניגשו להגשים את חלומם. "כל רצוננו הוא להיות אזרחים ישראליים. כדת וכדין, הסבירו, וזאת בהתאם לחוק השבות."

שתי נשים וגבר

נהיגים של חלוצי הערבה, שמחה פרלמוטר, אינו סתם יהודי משיחי. מלבד אמונתו גם הספיק ללמוד משפטים באוניברסיטה בחו"ל, ובהתאם לאמונתו הוא נשוי לשתי נשים.

אחוזה עיר-מזב

בימי מונה שעות לאחר צאת השיירה מנתניה, נתן שמחה את האות לעצור. בלב הערבה, על גבי מפות פרושות, היפשו החלוצים מקום לבנות בו את ביתם. מלבד המפות הסתמכו שמחה ואילן על תיאור התנאי, ניסו בעזרתם לאתר מקום שישי בו מים. הם סיירו בגיפ משך שעות מספר, עד שהגיעו לשביל סלול.

אחרי נסיעה קצרה נפרש לנגד עיניהם ערוץ נגבי רחב יריים, עשיר בצמחייה. הן שניים פרצו בשאגות שימחה, ירדו מן הרכב ורצו בסיורם.

"מצאנו! מצאנו!" זעקו אל לב השמים. בישראל של 1967 נראה לפתע כל המחזה כקטע מחוץ לתעושים. קצת מציאות, אך הרבה חלום. קצת נורמאלי וקצת מטורף. "מים! מים! מלמל אילן כשכרע על בר" אינו וריחחה באדמה. "מים חיים! מים יקרים! אפילו שהם קצת מטריחים."

שם היישוב היה מוכן כבר מזמן - עקשנות. גם צורתו החברתית תוכנה מראש. עקשנות לא תהיה קיבוץ, לא תהיה מושב ולא תהיה עיירה. עקשנות זה סתם אחי"ם. ואחיי"ם הם ראשי התיבות של "אחוזה עיר-מזב". אחיי"ם עקשנות - החידוש האחרון במפת ההתיישבות של ארץ-ישראל.

"אנו החוצים!"

ר התלהבות הלכה וגברה. שמחה ואילן חזרו על גבי הגיפ, כדי לקרוא לנשים, לילדים ולנהגי המשאיות. הנהגים קיללו אמנם את "האמריקאים המשועשים", אך נכנעו להוראותיהם. הם רק שכירים, וכעבור יום יחזרו לנתניה עירם, למשפחה ולבית החם.

כשהסתיימה הפריקה חזרו הנהגים צפונה. החלוצים מהירו להקים את האוהל הראשון באחיי"ם עקשנות. ושמ, לאור עששית, אכלו חלוצי הערבה בצחצח את ארוחתם הראשונה.

לא עבר זמן רב, ואלומויות אור בקעו מן האופק. המתיישבים החודשים מהירו במרוץ צו החוצה, לקבל את פני האורחים הלא-קרואים. רעש מכוניות החל להישמע כבר בכיורו. המתח עלה. מי זה בא בחשכת הלילה? אויבים או ידידים?

שמחה פנה אל אילן, ושניהם ניצבו, כי אילו מוכנים הם לקבל פני כל רעה. אף מילה לא נשמעה בכל אותן דקות המתח ה"ארוכות. ואז, כשקרבו המכוניות, גילו שוכני הערבה כי זהו מישימר ישראלי, המופקד על בטחון הסביבה. המפקד נידם. החיילים נעמדו פעורי פה. הם לא מכירים ישוב כזה, הנקרא עקשנות. מפקד המישמר דרש כי עקשנות תפונה מיד, וכי תושביה יחזרו לצפון הארץ. אך המתיישבים חזרו שוב ושוב: "אנו נכונים לכל מאבק! נלחם בכל מי שינסה לנשל אותנו מעל אדמתנו! אנו חלוצים!"

טביעת "השלושה" תעלומת מותם של 20

20 א.ס. — 20 א.ס. — 20 א.ס. השלושה — אנחנו טובעים — מקומנו: קו רוחב 40. ואחר כך — לא כלום. משפט קטוע, שיסופו דממה. משפט שהיה חסר בו ציון קרהאורף, כדי שאפשר לאתר את האוניה המסדרת.

האוניה הכסדרת? שמה העביר רסט בישראל.

אניות מלחמה של הצי האיטלקי, מטוסים, כלי-שיט מיקרומים, ספינות של הצי האמריקאי השישי סרקו את מימיו הסוערים של הים הטיהני — בין נאפולי וסרדיניה.

דות בכל המצרכים הנחוצים למקרים אלה, היו מותקנות באמצע האוניה. ניסיתי לגשת אליה, אולם נטיית האוניה היתה כה חזקה שרבי-החובל הרנה קרא לנו שאי-אפשר לירות.

זהו סיפור רגעיה האחרונים של מסדה, צבי גוימרק, קצין שלישי באוניה הקטנה, ניצל מהטביעה, והוא סיפר את סיפורו ל-העולם הזה, באפריל 1950.

סיפור דומה לא נשמע על רגעיה האחרוניים של השלושה. כי שום ניצול לא נמצא במשך שבוע ימים של חיפושים. סוף ה-

שלושה, וסוף 14 הישראלים וששת הורים שעל ספינה, נשאר תעלומה. כמו התעלומה האופפת עד היום את מותם של השלושה ממסדה.

חגיגה על התורן

חיש מהר התרחקה הסירה מן האוניה הטובעת. רק אז נתברר ליושביה כי אין בה בכלל משוטים. הסירה היתה חסרת-אונים בודם החזק, בודה בחושך המוחלט. אולם גם צרה זו נשכחה מיד: דבר אינם יותר נתגלה. הסירה התמלאה במהירות במים. איש לא ניחש בהתרגשות הרגע את הסיבה הפשוטה: בתחתית הסירה חור, שיש לסתמו בפקק. לעזוב את הסירה! לחזור לאוניה! צעק שטמפפר, בן-חרדה כחול-עין, וקפץ הימה. חיש מהר הגיע חזרה לאוניה.

ובישראל התרחב וגאה הסיטוט. טבעה? ממיה? ולמה דווקא השלושה? למה דווקא של אופיר? למה השלושה אחרי מסדה?

"גם בני שרגא..."

במשדרי קואופרטיב "אופיר" בי חיפה הצטופפו קרוביהם של 13 אנשי הציאת הישראליים. הם רצו להיות במקום בו מתקבלים המבורקים על החיפושים. אשה אחת לא היתה שם: אמה של סימה כפרי. היא שכבה בבית-החולים איכילוב בתל-אביב. חודשים התחנתה בפני תהה שלא תינשא לימאי, לבסוף, כאשר הימרתה את פיה ונישאה ליאיר כפרי בן ה-27, חשך עולמה של האם. יאיר, חובל שני של ה-שלושה, נטל את אשתו הצעירה עמו להפלגת-גיבשה, והאם החליטה לשים קץ לחייה.

נסיון-ההתאבדות לא הצליח, והיא אושפזה. רופאה אסרו למסור לה על האסון, לכן לא היתה בין הנוכחים והמקונים במשדרי אופיר.

מזכיר הקואופרטיב, יהודה בורובסקי, ניסה לנחם את בני-המשפחה. "אני יודע מה שזה, סיפר ברוך, גם בני שרגא..." שנה, שרגא בורובסקי לא נעלם עם ה-שלושה. הוא היה אחד משלושת הימאים שעל שכם נקראה האוניה: יוסף פלשטיין (32), שלום קליין (19) ושרגא בורובסקי (25). שטבעו בעת שנסרפה האוניה הרא-שונה של קואופרטיב אופיר, הלוא היא מסדה.

גם היא טבעה בקו הרוחב 40

האיטלקי. גם היא הותירה אחריה תעלומה שלא נפתרה עד היום.

היכנס לסירות ההצלה!

החושך ירד. כשהיחוצצי עבדתי על הסיפון היה ליל ירח מעונן. בשמונה-וחצי, בסוף מישמרת, ירדתי לתאי אשר בחרטום האוניה. לבשתי פיגמה ושכנתי לישון. אני יודע כמה זמן ישנתי. התעוררתי פתאום והיתה לי הרגשה מוזרה. היתה לי אוניה נטייה חזקה הצידה, והדליים שעמדו על ריצפת התא התחלקו. בכל זאת המשכתי לישון. כעבור זמן מה עורר אותי רעש גדול. היה זה רעש הכלים שעמדו על הסיפון ושינדררו הצידה. נטיית האוניה היתה עתה חזקה יותר. ניסיתי להדליק את האור, אך לא נדלק. החלטתי לעלות לסיפון ולבדוק מה קרה. בעלותי במדרגות לסיפון שמעתי את צפירת-האזהרה וקריאה להיכנס לסירות-ההצלה. שתי סירות-ההצלה גדולות, המצוידות

כבוד הוצע על סיפון ה"מישמר" שלושה, בהגיעה לראשונה לחיפה. על הסיפון הוצבו הימאים שניספו.

בית-ספר לפעילי התנועה
ההרשמה למחזור הראשון של בית-הספר המרכזי לפעילי התנועה תסתיים 10.2.67.
פרטים והרשמה אצל אברי, מוזכי רות התנועה.

קורס לערבית ברחובות
קורס ללימוד השפה הערבית יפתח בקרוב ברחובות עלידי התא המקומי של התנועה.
המעוניינים ללמוד במסגרת קורס זה מתבקשים לפנות לת.ד. 86 רחובות, או למזכירות התנועה, טל. 30134, תל-אביב.

בבתים, חולון, יפו
אהודים וחברים מבתיים, חולון ויפו מוזמנים לפגישה עם **שומר כהן**
שידור על:

כבוד הכנסת
ביום רביעי 1 בפברואר, בשעה 8.30 בערב, אצל חיים חסון, רחוב בית וגן 1, בבתיים.
תחבורה: מיפו: אוטובוס אנד 68. מחולון: תצא הסעה מאורגנת. המיפגש בשעה 7.45 ליד בנק הפועל המזרחי, רחוב סקולוב 80.

בחיפה
אסיפת הכינון, שנבדעה ליום חמישי, 2 בפברואר 1966 בקפה פת, נדחתה. הודעות על המועד החדש יישלחו ישר לרות לחברים.

ברמת-גן
ביום רביעי 1 בפברואר, בשעה 8.30 בערב, בקפה העצמאות (מאחורי קולנוע אודרט), תתקיים פגישת חברים להמשך הדיון בנושא:

שיטות בחירות מרצים לשעות חינוך
תנועת העולם הזה — כח חדש תשלח את אישיה ופעיליה המרכזיים להרצאות בשעות-החינוך בכיתות השישית, השביעית והשמינית של בתי-הספר התיכוניים. המעוניינים להזמין מרצה התיכוניים לפנות לאברי, מזכירות התנועה, ת.ד. 136, טל. 30134 תל-אביב, ולציין את שם בית-הספר, הכתה, המועד ונושא ה-הרצאה.

בפתח תקווה
תקיים פגישה ביום רביעי, 8 בפברואר, ב-8.30 בערב, במסעדת הנשיא, רחוב שטמפפר 13, בהשפחת **שומר כהן**

חוגי בית
תנועת העולם הזה — כח חדש תשלח מרצים לחוגי בית. המעוניינים להזמין מרצה יפנו למזכירות התנועה, ת.ד. 136, טל. 30134, תל-אביב.

